

Zpravodaj Ekologického centra Kralupy nad Vltavou

Obsah zpravodaje:

Úvodní slovo	1
Extrémní touha po čistotě znečišťuje naše řeky.....	1
Borůvky - zdravá potravina z našich lesů.....	3
Zábavné učení- Multimediální ročenka životního prostředí.....	4
Podnikatelé a odvoz odpadu.....	5
Aktuálně z Kralupska.....	6
Cyklus článků 1. díl — Co se děje v chemičce, zjistíte v ekocentru.....	6
Jednoduché třídění odpadů v domácnosti.....	7
Novinky z naší knihovny.....	7
Co víme o jeřábu.....	8
Ekofilosofie: Barvy krajiny.....	8
Trávník nebo louku?	9
Z naší fotogalerie.....	9
Vosí hnízda v blízkosti našich domovů	10
Ekopostřeh: V Kralupech se objevily nové sběrné kontejnery.....	10
Co nabízíme	10
Kde nás najdete	10
Kontakt.....	10

Úvodní slovo

V tomto čísle jsme se zaměřili na letní témata, jakými je sběr borůvek, ale také kvalita vody ke koupání, na kterou jsme se tentokrát podívali z pohledu našeho osobního příspěvku na znečištění vodních toků. Přinášíme vám i aktuální dotazy z bezplatné linky, představujeme velmi pěkně zpracovanou multimediální ročenku životního prostředí, s jejímiž tvůrci jsme se mohli seznámit na jednom ze seminářů. Chybět nebudou ani naše krátké ekopostřehy. Rádi bychom zveřejňovali i vaše postřehy a komentáře. Zasiílat je můžete na adresu ekoporadna@eckralupy.cz.

Soňa Hykyšová

Extrémní touha po čistotě znečišťuje naše řeky

O krmení vodního květu

Na znečištění vodních toků se však nepodepisuje pouze průmysl a zemědělství. Svým dílem přispívá každý z nás. Až budete nešťastně hledět na zelenou vodu, ve které jste se chtěli vykoupat, zkuste se zamyslet, zda vodní květ „nekrmíte“ také vy.

Používáním prášků obsahujících fosfáty totiž přispíváme k růstu zelených řas a sinic a tím k znečištění vodních toků. V takové vodě je pak málo kyslí-

ku pro ostatní organismy a vykoupat se v ní je nebezpečné, hrozí alergické reakce až vážné poškození zdraví. Běžný prací prostředek obsahuje až 14 různých látek, které se po vyprání prádla dostávají do odpadní vody a do životního prostředí. Při výběru pracího prášku bychom měli kromě ceny, výhodnosti balení a kvality zvažovat také kvalitu ve smyslu dopadu na životní prostředí.

Konec fosfátových pracích prášků

Ekologické poradny, zejména jihočeská Rosa, léta doporučovaly používání bezfosfátových pracích prostředků, v některých státech byla výroba fosfátových zakázána. Po dlouhé době se k podobnému rozumnému kroku rozhodla i ČR. Od 1. října 2006 již nesmí být v prodeji prací prostředky s obsahem fosfátů vyšším než půl procenta. Bezpochyby se jedná o jeden z významných kroků ke snížení znečištění českých vod.

Čistota nade vše?

Podle amerických výzkumů se na znečištění vodních toků podílí ve velké míře obliba antimikrobiálních mýdel, šampónů a čistících prostředků. Na Univerzitě Johna Hopkinse v Baltimore sledovali osud triclocarbanu, látky používané v přípravcích s antimikrobiálním účinkem, během jeho prostupu čistíčkou odpadních vod. Jak je známo, v biologickém stupni čištění odpadních vod se využívá schopnosti mikroorganismů rozkládat organický odpad. Antimikrobiální přísady obsažené v mýdlech a celé řadě čistících prostředků však zahubí i tyto užitečné organismy. Menší část těchto přísad opustí čistíčku a vodními toky se dostává dál do potravinových řetězců. Větší část zůstává přítomna v kalech. Podle údajů Národní akademie věd USA, se 60% pevného odpadu z amerických čistíček dostává na pole a další obdělávanou půdu, kde slouží jako hnojivo. Problematiku využití čistírenských kalů na zemědělské půdě u nás ošetřuje vyhláška č. 382/2001 Sb.

Pokračování na další straně ...

Zpravodaj bude umístěn také na:

[www.eckralupy.cz/
zpravodaj.php](http://www.eckralupy.cz/zpravodaj.php)

Uzávěrka dalšího čísla je vždy poslední den v měsíci. Uvítáme i Vaše články, které by měly být zaměřené regionálně na Kralupy n. Vlt. a okolí. Chcete-li dostávat zpravodaj pravidelně každý měsíc e-mailem, pište na:

ekoporadna@eckralupy.cz

Nemáte-li zájem o zaslání zpravodaje, napište nám a my Vás okamžitě vyřadíme z adresáře.

Kaly s nejnižším obsahem škodlivin mohou být použity přímo ke hnojení polí nebo při výrobě kompostů, a potom pro hnojení nebo rekultivace. Kaly s vyšším obsahem škodlivin se ukládají na skládky nebo se spalují. Kritériem pro zařazení je mikrobiální znečištění, obsah těžkých kovů, PCB a látek označovaných AOX (halogenovaných organických sloučenin). Do poslední skupiny by spadal výše zmíněný triclocarban, který je svou chemickou podobou velmi podobný nechvalně proslulým PCB. Nicméně je pravděpodobné, že se s antimikrobiálním mýdlem v jiné podobě ještě setkáme.

Tragikomické na celé záležitosti je podle Dr. Haldena to, že podle jím provedených testů, nás antibakteriální mýdlo neumyje o nic lépe než mýdlo obyčejné a že je tedy naprosto zbytečné.

Návrat k valchám? Není nutné.

Po přijetí vyhlášky MŽP, která zakazuje uvádění fosfátových pracích prostředků na trh, by si možná laik mohl myslet, že všechny prostředky na trhu jsou již „ekologické“. Přestože obsah fosforu byl tím nejdůležitějším kritériem pro posouzení ekologické šetrnosti pracího prostředku, existují i další zásady pro výběr prášků a praní.

- Správně dávkujte. Čím tvrdší voda, tím vyšší dávka.
- Silněji zašpiněné prádlo předem namočte, skvrny odstraňte dle starých osvědčených receptů.
- Prádlo nepředpírejte. Ušetříte tak vodu, energii i prací prášek.
- Plně využívejte kapacitu pračky.
- Při nákupu nové pračky se zajímejte o její energetickou úspornost (energetický štítek).
- Nepoužívejte univerzální prací prášky, vybírejte prášky na bílé a barevné prádlo.
- Na vysoké teploty perte jen výjimečně (miminka, nemocní).
- Nepoužívejte zbytečné avivážní prostředky. Příjemně měkké prádlo získáme rovněž sušením venku.
- Dávejte přednost prostředkům se značkou „Ekologicky šetrný výrobek“.

Sušením prádla venku prádlo změkčíte lépe, než běžným sušením doma.

Z ekologického hlediska jsou nevhodnější takzvané kompaktní prací prostředky, kterých je na tuzemském trhu stále velký nedostatek. Jsou bezfosfátové, ale neobsahují ani plnidla. Dále existují tzv. stavebnicové prostředky, kdy se základní složka prostředku doplňuje podle typu prádla a prací teploty. Ty jsou nabízeny zatím zejména v síťovém prodeji.

Pro bílé prádlo se užívají prostředky, které obsahují navíc optické bělicí prostředky, které překrývají nažloutlý nádech prádla. Tyto látky jsou většinou ztěží rozložitelné. Jen asi málokdo ví, že prádlo po nich není čistší, ale jen zářivější - mění lom světla na látce. Pro vlastní praní nemají tedy význam. Podobného efektu lze dosáhnout i sušením na sluníčku.

Od doby, kdy se začaly používat avivážní prostředky, podstatně vzrostl počet ekzematických onemocnění. Navíc způsobují značné znečištění životního prostředí. Při jejich používání zvyšujeme i podíl odpadu z obalů.

Soňa Hykyšová

Složky pracího prostředku:

POVRCHOVĚ AKTIVNÍ LÁTKY (tensidy):

VÝSTAVBOVÉ LÁTKY:

- fosfáty
- náhrady fosfátu (zeolit, citrát)
- inhibitory šedivění
- inhibitory koroze
- alkalické přísady

SPECIÁLNÍ PŘÍSADY:

- bělicí látky
- aktivátory
- stabilizátory

- enzymy
- optické zjasňovače
- regulátory pěnovosti
- parfémy

POMOCNÉ LÁTKY:

- anorganické soli (syklost, dávkování)
- voda, alkohol (rozpouštědla u tekutých pracích prostředků)
- konzervační látky (u tekutých pracích prostředků a u avivážních prostředků, antibakteriální a fungicidní vlastnosti)

RADA:

Pořídte si oddělené koše na barevné a bílé prádlo - ušetří vám to nejen energii potřebnou na praní polo-prázdné pračky, ale také čas, který strávíte tříděním.

Více o pracích práscích se můžete dočíst na stránkách: <http://www.veronica.cz/spotrebitelstvi/prasky.html>.

Borůvky - zdravá potravina z našich lesů

Aktuální situace na evropském trhu s potravinami není uspokojivá, jejím následkem je zdražování potravin. Lehce si už domyslíme kolik asi zaplatí spotřebitel, když se bude navíc jednat o biopotravinu? Ekologické centrum Kralupy přináší zajímavé informace o zdravé a chutné potravíně - borůvkách. Ekocentrum přináší také rady, jaké léčivé účinky může borůvka poskytnout, aniž bychom utráceli další finance za bylinné čaje. Důležitým faktem, jak podpořit zachování této lesní plodiny pro budoucí generace, je její ochrana a dodržování způsobu péče o tento cenný keřík.

V suchých a teplých oblastech koncem června, obecně v polovině července začínají v lesích pomalu dozrávat borůvky, zvané odborně *Vaccinium myrtillus*. Pro řadu obyvatel to znamená opravdové žně. Sběr může probíhat až šest týdnů. Řada obyvatel chce nejenom, co nejvíce tohoto zdravého a chutného ovoce nasbírat, ale ti chtivější chtějí za nasbírané plody získat nemalé finanční obnosy. Na frekventovaných silnicích, před obchody s potravinami, na odpočívadlech automobilů vidíme často stánkové prodejce, kteří chutné plody prodávají. Např. v Mostě byli viděni stánkoví prodejci borůvek hned v centru města. Vedle McDonaldu stojí skupinka mladých dívek a nabízí českolipské borůvky, které zde stojí 79 Kč za litr. Jak je to ve skutečnosti s prodejem borůvek? Pokud se lidé rozhodnou pracně nasbírané plody prodávat, musí mít v každém případě souhlas k prodeji ze strany majitele lesa, ve kterém je nasbíral. Povolení přitom může vydat pouze soukromý majitel. U Lesů ČR, jako u státní organizace to není možné. Sběr lesních plodů pro osobní potřebu a bez nároků na zisk je povolen i bez souhlasu majitele lesa. „Tuto problematiku dále upravuje zákon o lesích 289/1995 Sb., kde je uváděno, že každý má právo vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí, sbírat plody pro vlastní potřebu, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, popřípadě nájemce lesa. Pokud už se tedy rozhodneme borůvky prodávat, musíme být schopni nějakým psaným dokladem doložit, jak jsme k plodům přišli (doklad o vlastnictví lesa, souhlas majitele k prodeji plodů). Vlastník má totiž ze zákona právo na ochranu proti tomu, kdo do jeho vlastnického práva zasahuje, a také se může domáhat ná-

pravných opatření při porušení jeho práv. Tuto problematiku práva na soukromý majetek řeší Občanský zákoník České republiky.

Co se týká sběru borůvek, je důležité říci, že se musí provádět takovým způsobem, který nepoškozuje rostliny ani lesní ekosystém. Podobná omezení platí také pro maliny nebo ostružiny. Pravdou je, že ruční sběr borůvek je opravdu namáhavý a velice zdoluhavý, a řada sběračů tento fakt obchází pomůckou – tzv. hřebenem na borůvky. Tato nešetrná pomůcka nejen keřky borůvek ničí, někdy je až vytrhává ze samotné půdy a ničí jejich kořenový systém. Obnova takového keře pak trvá několik let, řádově 5 let a více. Problém je ale takový, že sběr borůvek hřebenem je omezen pouze v chráněných krajinných oblastech a rezervacích, a ochrana „běžného“ lesa a lesního ekosystému je v důsledku toho hůře postžitelná. Nic to ale nemění na způsobu chování v lese, které máme jako návštěvníci dodržovat. Nesmíme poškozovat lesní biotu, narušovat klid v lese. Co naopak můžeme, je sbírat na zemi ležící klest.

Je potřeba zmínit jedno nebezpečí, které na nás v lese při sběru borůvek nedočkavě čeká – klíšata. Ekologické centrum v Kralupech uvádí na svých webových stránkách mimo jiné také aktuální informace o aktivitě klíšat na území České republiky. Borůvky jsou dostupné všem, stačí jen vyjít na procházku do určitých míst jehličnatého lesa, kde se vyskytují. Můžeme tak zároveň učinit příjemné užitečným. Procházkou uklidňujícím lesem, mezi voňavým kapradím a mechem, jistě nikdo nepohrdne, zároveň si odneseme z lesa domů cenný dar a pochutinu. Její cennost je v blahodárném účinku na lidské zdraví. Borůvky jako potraviny jsou totiž mnohem zdravější, výživnější a chutnější než běžné konvenční ovoce, prodávané v supermarketech, které se často pěstuje s přísadkou průmyslových hnojiv a za ošetření pesticidy. Nutriční hodnota bývá vyšší než u klasicky pěstovaného ovoce. Jde převážně o vyšší obsah vitamínů, enzymů, minerálních látek. Nejvýznamnější obsah v borůvkách je zejména vitamín C a karoten, z minerálů je důležitý především obsah železa. Dále obsahují méně vody a více sušiny a přirozených aromatických látek než zemědělsky vypěstované ovoce, takže mají mnohdy lepší a výraznější chuť. Málokdo si uvědomuje, že tato potravina také léčí? A skutečně borůvky mají také významnou roli v lidovém léčitelství, umožňují léčení pacientů s onemocněním oběhové soustavy. Listy velice účinně snižují hladinu cukru v krvi, proto zejména lidé s cukrovkou listy často používají k přípravě lahodného čaje. Kromě toho zlepšují kvalitu vidění za šera. Kam mohou vlastně občané Kralupska na borůvky vyjít? V blízkém okolí Kralup nad Vltavou možnosti k jejich sběru bohužel nejsou. Je nutné vyrazit například na Kokořínsko, Rakovnicko nebo Křivoklátsko. Nemusíme ani jezdit autem, zhruba za 1,5 hodiny se bez problémů dostaneme vlakem (přes Kladno) do stanice Řevničov, která leží přímo uprostřed lesa. Dalšími vhodnými místy ve Středních Čechách mohou být např. Posázaví, Benešovsko, Příbramsko.

Na borůvky bychom měli nahlížet jako na cennou a ohroženou potravinu, chránit její ekosystém, aby její vzácné vlastnosti dále sloužily budoucím generacím, třeba našim dětem a vnučatům.

Alena Kolářová

Borůvka z Rakovnických lesů poblíž Kožlan
Zdroj: Kolářová Alena - ECM

Odkazy k článku

Další informace o rostlině brusnici borůvce naleznete na: http://rostliny.prirodou.cz/?rostlina=vaccinium_myrtillus
Léčivé účinky borůvek jsou blíže popsány zde: http://rostliny.prirodou.cz/?rostlina=vaccinium_myrtillus

Zábavné učení - Multimediální ročenka životního prostředí

Dovolte mi představit velice zdárně vytvořenou internetovou učební pomůcku pro školáky základních a středních škol, vytvořenou týmem řešitelů s osobami jako je Jana Čermáková, Jaroslav Čermák, Tomáš Daněk, M. Návojský a Michaela Kropáčková. Na projektu samozřejmě spolupracovala řada jiných konzultantů, organizací a škol, mohu zmínit například Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, CENII, Agenturu ochrany přírody a krajiny ČR, Ústav fyziky atmosféry Akademie věd ČR a Státní fond životního prostředí ČR. Ekovýchovný projekt byl spolufinancován z Evropského sociálního fondu, Státního rozpočtu České republiky a rozpočtu hlavního města Prahy.

Hned v úvodu webových stránek multimediální ročenky životního prostředí nás uvítají jako diváky na naší Zemi, ale ne ledajaké, ale Zemi internetové, která nám, jako pozorovatelům a čtenářům naskýtá mnoho nového, zajímavého, ale také zábavného. Již vytvořený preloader nám poukazuje na situaci, která může jednoho dne nastat: „že Zemi dojdou baterky“ - názorná a velice šikovně zvolená grafika umožňuje pochopení problematiky energetické situace Země na úrovni myšlení, které je dětem blízké.

Součástí multimediální ročenky životního prostředí je zajímavé a lákavé grafické zpracování. Zdroj: webová prezentace ročenky

Již na první pohled lahodí oku živě grafické zpracování témat, do kterých byly začleněny jednotlivé oblasti životního prostředí. Hned v úvodu si můžeme zvolit, o čem bychom se toho rádi dozvěděli nejvíce – o krajině, vodě nebo vzduchu? Dále si můžeme jako pozorovatelé zvolit pohled, kterým se na krajinu chceme dívat. Jsou to jako takové růžové brýle nasazené na našich očích, probouzející v nás nové poznatky a názory, které bychom si v běžném osobním uvažování ani neuvědomili. Sáhnut můžeme po takových barevných brýlích ve smyslu historického, přírodovědného, ochrannářského, kořistnického, rekreačního a mystického pohledu. Pak už zbývá pouze otevřít oči dokořán, nastražit uši a hurá do přírody.

Webová prezentace dále umožňuje hledání pojmů vztahující se k životnímu prostředí a možnost hledání v ekologickém slovníku. Součástí kvalitní výuky by měly být hry – a opravdu i zde jsou realizovány formou opakování a procvičování naučených znalostí. Zmínit mohu kreslené hry o revitalizaci krajiny, o povodních a suchu, o geosystému a cirkulaci vzduchu. Z dalších tematických her uvedu: řeky ČR, poznej strom a ledovce. Testovat

získané vědomosti lze i testy, které zde také nalezneme. Podstatnou součástí webových stránek jsou motivační materiály a metodické listy pro učitele, které učitelům radí, jak postupovat ve výuce, a jak studenty se zájmem vést k dalšímu rozšíření znalostí v oboru životního prostředí. Pilotní verze této Multimediální ročenky životního prostředí naleznete na stránkách:

http://cenia.kxkdesign.net/_rocenka/ a je jisté, že opravdu stojí za povšimnutí.

Alena Kolářová

Environmentální akce pořádané v Praze, Středočeském a Ústeckém kraji:

09.06.2008 - 5.10.2008 - Alive. Výstava fotografií živé přírody od Y.A. Betranda. Praha, Nám. Republiky

31.07.2008-15.10.2008- Letní putování s Arnikou. Cyklus festivalů a slavností (Sázava, Trutnov, Praha-Bohnice). Bližší informace a termíny na: www.arnika.org

29.08.2008 - Dům 2008. Veletrh, výstava v Lounech. 15. ročník všeobecné stavební výstavy.

Zelený rádce zpravodaje:

Teplota ze staveb nejvíce uniká:

1. Konstrukcemi: stěnami, podlahou 5 - 8 %, stropy 10 - 20 %
2. Výplněmi otvorů: okny, dveřmi (15 - 25 %)
3. Větráním (35 - 50 %)
4. Střechou (7 - 15 %)

Pokud chceme vidět konkrétní úniky tepla je nejlepším způsobem pořídit si termosnímkový objekt.

Více na:

<http://www.setimerajil.cz>

Podnikatelé a odvoz odpadu:

Soužití obyvatel s podnikateli v jednom domě může přinést ne jeden problém. Častým jablkem sváru bývá likvidace odpadu z podnikatelských provozoven. Ať již jste nájemníkem, podnikatelem či dokonce majitelem domu, pojďme se podívat, jak to s „tím odpadem“ vlastně je.

Právní úprava tohoto problému je obsažena v zákoně o odpadech (zákon č. 185/2001 Sb.). Každý podnikatel, ať již podniká jako fyzická nebo právnická osoba (tou je např. společnost s ručením omezeným), a produkuje při tom nějaký odpad, je ve smyslu zákona „původcem odpadu“. Zákon mu ukládá mimo jiné zajistit, aby se zbavoval veškerého odpadu vzniklého z podnikatelské činnosti v souladu s tímto zákonem. Zejména je podnikatel povinen předat odpad oprávněné osobě ke svozu příslušného druhu odpadu (například svozové firmě, jež sváží odpad k jeho následné likvidaci). Odlišný režim má komunální odpad, kterým se rozumí odpad od nepodnikajících fyzických osob (tj. běžných obyvatel), odložený na místo k tomu určené. Jeho původcem je obec. Systém pro nakládání s odpady, zavedený obcí, tedy včetně „veřejných“ kontejnerů na třídění odpady – papíru, skla, plastů apod. je tedy vyhrazen „nepodnikajícím“ občanům. Podnikatelé, produkující odpad podobný komunálnímu, jej mohou využívat pouze za dvou podmínek: mít uzavřenou smlouvu s obcí, a za úhradu.

Podnikatel má tedy následující možnosti:

1. Uzavřít smlouvu s některou svozovou společností, na základě které bude její odpad odstraňován v souladu se zákonem o odpadech. Tato smlouva by měla pokud možno řešit odstraňování všech složek podnikatelem produkovaného odpadu (tj. i včetně vyseparovaných plastů, papíru, skla apod.). Tím splní svojí zákonnou povinnost. Firem, které se profesionálně zabývají svozem a likvidací odpadu, je dnes již dostatek.
2. Uzavřít smlouvu s příslušnou obcí a využívat za úhradu jí zavedený systém pro nakládání s komunálním odpadem. Jak již bylo uvedeno, tato smlouva musí být písemná a musí obsahovat výši úhrady.
3. Třetí možností, vhodnou u drobných provozoven, je likvidovat odpad

prostřednictvím majitele domu. To je možné jen v případě, že majitel domu je sám „původcem odpadu“ a má zajištěno odstraňování odpadu samostatně se svozovou firmou, včetně veškerých odpadů, jež podnikatel produkuje či by produkovat mohl. Pokud je majitelem domu nepodnikající fyzická osoba, tak toto řešení možné není (majitel domu není oprávněn povolit ukládat podnikatelský odpad do nádob na odpad komunální).

Na závěr je nutno upozornit, že zákonodárci mysleli i na kontrolu. Obecní úřad kontroluje, zda fyzická osoba oprávněná k podnikání využívá systém zavedený obcí pro nakládání s komunálním odpadem pouze na základě písemné smlouvy s obcí a zda fyzická osoba, která není podnikatelem, se zbavuje odpadu pouze v souladu se zákonem o odpadech. Případná sankce může dosáhnout výše až 300 tisíc Kč.

František Bartoš

Nabídka Ekologického centra Kralupy pro podniky a podnikatele:

- odborné poradenství zejména o ovzduší, EMS
- mobilní měření čistoty ovzduší
- odborné studie
- odborné školení pro zaměstnance v oblasti ekologie
- zpracování environmentálně osvětlových materiálů pro zaměstnance i klienty
- projekty šité na míru pro váš podnik

Máte-li o některou z výše uvedených služeb zájem, rádi vám zašleme nabídkový katalog nebo zpracujeme individuální nabídku dle vašich požadavků. Pokud bychom nebyli z kapacitních či odborných důvodů schopni vaši poptávku uspokojit, předáme vám kontakty na firmy, které byste mohli oslovit. Kontaktujte nás prostřednictvím e-mailu ekoporadna@eckralupy.cz.

Soňa Hykyšová

Environmentální akce pořádané v ČR:

19.9.2008, od 18:00 do 20:00 - Bio není jenom zrní, kdo nevěří, ať sem běží. Ukázky z vaření biopotravin. e-mail: bio12@haci.cz. Tel.: 241 761 665, Praha, Kulturní centrum „12“, ul. Jordana Jovkova 3427/20.

12.8.2008 - 10:00. Den adoptivních rodičů.

Zábavné odpoledne pro všechny, kteří mají v zooparku Chomutov adoptované zvířátko.

12.8.2008 - 4.9.2008. Krásy naší přírody. Výstava fotografií Veroniky Wolfové. Středisko kulturních služeb Chomutov.

Víte, že ...

V současné době probíhá program **Nadace Partnerství, nazvaný Strom pro život**, který je odpovědí na výzvu programu OSN "Miliarda stromů pro planetu Zemi". V tomto programu je mimo jiná velice zajímavá možnost adoptovat si svůj vlastní strom.

V České republice byl v loňském roce zahájen prodej rostliny wolemie (*Wollemia nobilis*) - jednoho z nejstarších stromů na Zemi, jež byl objeven v Austrálii teprve před 13 lety. Prostředky z prodeje wolemie nebudou sloužit pouze na udržení druhu, ale plánuje se i jejich dlouhodobé využití na přežití rostliny v přírodě.

Aktuálně z Kralupska a Středních Čech:

ČERVENEC 2008

Mělnicko: Lesy ČR hospodaří ekologicky, ale jen na zlomku půdy (16.7.2008)

První část státního podniku Lesy ČR získala značku FSC, která zaručuje, že se v porostech hospodaří skutečně ekologicky. Prestižním certifikátem se mohou prokazovat lesy v okolí Nymburka. Porosty o rozloze necelých 2,8 tisíce hektarů ovšem tvoří jen zhruba 0,2 procenta celkové rozlohy, kterou má státní podnik ve správě. Lesy potvrdily, že chtějí své území s certifikátem FSC postupně rozšiřovat. "V letošním roce předpokládáme zahájení certifikačního auditu v lesní správě Mělník," konstatoval Jiří Černík, výrobně-technický ředitel společnosti. Celý článek naleznete na <http://www.aktualne.cz>.

Mšeno: Hydraulický olej je odbouratelný, příroda má šanci (9.7.2008)

V pátek 4. července mšenské rybáře zaskočila nepříjemná událost. Z důvodu poruchy na nákladním vozidle se do rybníka „Černík“ dostalo několik litrů oleje, který zahubil větší množství ryb. „Jedná se o havárii, která má dalekosáhlý dopad na vodní ekosystém a došlo k úhynu nemalého počtu ryb. Ty, které přežily, byly přemístěny do jiného rybníka v této lokalitě“, informoval vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství MěÚ Mělník MVDr. Ctírad Mikeš a pokračoval: „Hydraulický olej patří mezi látky, které naštěstí jsou částečně odbouratelné přirozenou cestou v zemině a bahně obsazenými mikroorganismy. Přesto bude trvat řadu měsíců, než se vodní ekosystém z této havárie vzpamatuje, ale šanci na svou obnovu má však velmi velkou.“

Cyklus článků „Chemie a životní prostředí“

1. díl: Co se děje v chemičce, zjistíte v ekocentru

Kralupsko – oblast neodmyslitelně spjatá s chemickým průmyslem. Ekologické centrum Kralupy nad Vltavou zahajuje cyklus článků zaměřených na téma „chemie a životní prostředí“, který bude vycházet z nejčastějších dotazů veřejnosti přijatých bezplatnou ekoporadenskou linkou.

Většina místních si na sousedství chemičky zvykla a nijak ji nezaskočí pokud vidí z vysoké pochodně šlehat plamen. „Zahájeno spalování uhlovodíků na polním hořáku“ - tak zní jedna z nejčastějších zpráv, které dostává Ekologické centrum Kralupy z areálu „chemičky“. Proč ale k tomu spalování dochází? Došlo k nějaké havárii? A hlavně: Nedostávají se do ovzduší zdraví škodlivé látky? Podobné otázky přijímají ekoporadci na bezplatné lince. Díky tomu, že je ekocentrum bezprostředně informováno o mimořádných událostech v průmyslových podnicích, má k dispozici online data z měřicích stanic čistoty ovzduší a možnost uskutečnit vlastní monitoring mobilní měřicí laboratoří, obvykle obdrží volající maximum aktuálních informací.

Ekocentrum se za dobu svého působení zabývalo téměř šesti a půl tisíci dotazy. Vzhledem k sousedství rafinérsko-petrochemického komplexu je struktura dotazů veřejnosti odlišná než např. u ekoporaden na Moravě. Převažují dotazy na kvalitu ovzduší, což není ani tak dáno přítomností chemičky jako spíš tím, že kralupský region patřil v minulosti mezi oblasti s vysokým znečištěním ovzduší. Jakmile se na podzim objeví první mlhy, telefony začnou vyzvánět a pracovníci ekocentra nejčastěji vysvětlují, že inverze nemusí nutně znamenat, že je ovzduší znečištěné. Další dotazy se vztahují k provozu rafinérie a petrochemie, ale také k těžbě uhlí, zkrátka k oblastem, které jsou pro tento region typické, a které si veřejnost většinou dává do souvislosti s poškozováním životního prostředí.

Lidé z Kralupska mají tu výhodu, že se mohou

k informacím o tom, co se děje v chemičce, velmi snadno dostat. V celé republice zajišťuje takto aktivní přístup k informacím o nestandardních událostech v průmyslových podnicích pouze ekocentrum v Mostě a jeho detašované pracoviště v Kralupech nad Vltavou. Průmyslové podniky mají povinnost informovat o nestandardních událostech státní a veřejnou správu, např. Českou inspekci životního prostředí a dotčené městské a obecní úřady. Ve většině případů se jedná o události, jejichž dopad na životní prostředí je minimální. Avšak i ty má ekocentrum „pod drobnohledem“ a zveřejňuje je na internetových stránkách www.eckralupy.cz. Aktuální informace z podniků mohou v některých případech předejít případným stížnostem. Pokud se např. plánuje modernizace čistírny odpadních vod, která bude po určitou dobu spojena s možným výskytem zápachu, ale jejíž výsledný efekt bude přínosem pro životní prostředí, je určitě lepší, pokud získají lidé tyto informace s předstihem anebo si zavolají do ekocentra, než když jsou vystaveni obtěžujícímu zápachu a nikdo nic neví. Stejně jako nás slušný soused informuje o tom, že se chystá dělat v bytě nějaké úpravy, tak i slušný průmyslový podnik by se měl chovat podobným způsobem.

Jelikož problematika soužití s chemičkou mnoho lidí zajímá, zahajuje mostecké ekocentrum cyklus článků tematicky zaměřený na „chemický průmysl a životní prostředí“, resp. „chemii a životní prostředí“.

(pokračování na str. 7)

Víte, že ...

Pentachlorofenol je bioxid, který se používal ke konzervaci dřeva, kůže a textilu. PCF může vnikat do lidského organismu buď dýcháním, nebo přímým kontaktem lidské kůže s impregnovanou částí. Může dojít k poškození oběhového systému, srdce, jater, ledvin, nervového systému, imunitního systému. Dávka, která by usmrtila dospělého člověka, se odhaduje na 18 g, roztoky PCF v organických rozpouštědlech jsou toxičtější. Více na stránkách Integrovaného registru znečišťování: <http://www.cz.zpravy.cz/latka/pentachlorofenol.pdf>

Jednoduché třídění odpadů v domácnosti

Nabídka „proekologických“ sběrných nádob je na současném obchodním trhu velice pestrá. Ráda bych uvedla některé výrobky z celé řady jiných, které umožňují, aby provoz naší domácnosti byl vůči životnímu prostředí šetrnější. To, že Češi třídí nejvíce plastového, papírového a skleněného odpadu v porovnání s novými členskými státy EU nebude jistě žádnou novinkou, ovšem o rozličných sběrných nádobách podporujících třídění nemá řada z nás ani tušení.

Zajímavým řešením jsou vestavěné výsuvné šuplíky zabudované do kuchyňské linky, do kterých se sběrné nádoby pro tříděný odpad ukládají. S tímto řešením přišla také Ikea. Jiným obdobným systémem pro třídění jsou sběrné nádoby typu přihrádek v úzkých skříních s vykláněcími dvířky, vhodné nejen do domácnosti, ale i efektní do kanceláře. Tento typ nabízí firma Elkoplast. Pokud někdo vyhledává běžný koš, existuje také celá řada výrobků. Jsou pro dvou i troj funkční třídění. Záleží na každém, který koš si zvolí

za ten nejpraktičtější. Jisté je ale to, že jeho užíváním podpoříte ochranu životního prostředí a zmenšíme množství nevytříděného odpadu končícího na skládkách.

Alena Kolářová

Zdroj: www.scarab.cz

Zdroj: www.elkoplast.cz

Novinky z naší knihovny

EKOLIST je časopis obsahující řadu článků z široké řady různých oborů týkajících se životního prostředí. Tentokrát si můžeme v čísle 07/08 přečíst o Českých pralesích, které dokonce vytvářejí v České republice síť, i když jejich zastoupení velice malé. Zajímavým článkem v měsíčníku je příspěvek od Martina Macha Existuje ekosex?

Nalezneme v něm rady o způsobu a pomůckách environmentálně šetrného sexuálního chování. Dále se můžete dočíst například to, kdy je čas koupit novou lednici. Tento ale i spoustu jiných titulů nabízíme k zapůjčení v naší kanceláři Ekologického centra Kralupy nad Vltavou.

Cyklus článků „Chemie a životní prostředí“ 1. díl: Co se děje v chemičce, zjistíte v ekocentru

(dokončení ze str. 6)

Články budou vycházet jednak z konkrétních dotazů veřejnosti přijatých prostřednictvím ekoporadenské linky Ekologického centra Kralupy a dále z realizovaného environmentálně vzdělávacího výukového projektu „Chemie a životní prostředí“, prostřednictvím kterého byli žáci a studenti seznamováni se specifiky chemické výroby a jejím vlivem na životní prostředí. Konkrétní témata se budou týkat především toho, co můžeme v „chemičce“ vidět, slyšet a cítit (flérování, problematika pachových látek, čištění odpadních vod, škodliviny v ovzduší apod.), kde hrozí rizika, a ve kterých případech naopak nejsou obavy na místě.

Zajímá-li vás něco z této tematiky, obraťte se na bezplatnou linku ekocentra 800 100 584.

Rádi váš dotaz zodpovíme buď v některém z příštích článků tohoto cyklu nebo na našich internetových stránkách.

Autor: Ing. Soňa Hykyšová

Ilustrační foto, zdroj F. Bartoš

Možnosti hlášení závad ve městě:

- **Technické služby města Kralupy nad Vltavou**, tel. 315 726 589 (nepřetržitě) možno hlásit: závady ve sjízdnosti komunikací, závady na veřejném osvětlení, závady na hřbitovech, nepořádek na veřejném prostranství, černé skládky.

- **Odbor životního prostředí MěÚ**, tel. 315 739 952, 315 739 922 (v pracovní době MěÚ) možno hlásit: závady v údržbě městské zeleně.

- **Městská policie**, tel. 156, 315 726 435, 777 798 208 - SMS i MMS (nepřetržitě) možno hlásit: závady a případy vyžadující okamžitý zásah, např. pálení odpadu na veřejném prostranství, poškozování veřejné zeleně, zakládání černých skládek, odhazování odpadu mimo určená místa, výskyt toulavých psů bez majitele a podobně.

Ostatní environmentální akce v ČR:

22.08.2008 od 20:30 - 00:00. Evropská noc pro netopýry.

Přednáška s promítáním. Ukázka odchytu netopýrů do sítí, informace o jejich životě a ochraně. Krajské muzeum Karlovarského kraje, nám. Krále Jiřího z Poděbrad 493/4, Cheb.

11.10.2008 od 18:30 do 20:30. Nová Guinea.

Přednáška o horách, pralesích a lidech NOVÉ GUINEJE. Tel.: 222 245 894, e-mail:

rodok@rodok.praha1a.cz, Růžová 8, Praha 1.

Co víme o jeřábu?

Začátkem srpna začínají zrát červené dekorativní plody jeřábu. Jsou jedním z prvních signálů blížícího se podzimu. Počasí sice bývá ještě teplé, letní, ale to, že se léto i prázdniny přehouply do druhé poloviny, je neměnný fakt.

Jeřáby jsou listnaté opadavé stromy nebo keře. Po celém světě existuje asi 80 druhů jeřábu. Rostou výhradně na severní polokouli. Mohou dosahovat výšky až 15 m a dožít se věku až 100 let. Poměrně rychle rostou (ve věku 10 let mohou být 4-6 m vysoké a ve věku 20 let již 5 – 10 m). Kvetou bílými květy přibližně v květnu nebo červnu. Plodem jsou malé malvice, uspořádané do plodenství. Barva plodů je obvykle načervenalá, ale u některých druhů jsou plody hnědé, oranžové, růžové nebo bílé. Náš domácí druh se nazývá jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*).

Jeřáby nejsou náročné na půdu, polohu ani kvalitu ovzduší. Dobře snášejí „zakouřené“ prostředí. Příliš netrpí ani chorobami a škůdci. Pro tyto vlastnosti je jeřáb používán jako jedna z „pionýrských“ dřevin při rekultivacích devastovaných ploch. Ze stejného důvodu je vhodný pro městské prostředí. Může být vysazován jako solitéra nebo do skupin. Pokud se vám tato dřevina zalíbila a chtěli byste si nějaký ten jeřáb vysadit do svého okolí, poraďte se nejprve o vhodném druhu, odrůdě a použití v některém zahradnictví nebo odborné prodejně. Může se stát, že původně malý stromek časem zastíní velkou část zahrady. Také vaši sousedé by za několik let nemuseli být právě nadšeni stromem pár metrů před svými okny. Pokud byste chtěli jeřáb vysadit někam na veřejné prostranství, informujte se dopředu na odboru životního prostředí městského úřadu, zda se ve vámi zvoleném místě nechystá nějaká nová výstavba nebo zásadní obnova zeleně, při které by mohl být strom bez náhrady odstraněn. Že by neměl být vysazen do těsné blízkosti budov, o tom už byla řeč.

Jeřáb ptačí, Zdroj: <http://www.uspza.cz>

Jeřabiny mají trpkou chuť, ale existuje mutace s jedlými plody. Nazývá se jeřáb sladkoplodý moravský. Byl objeven v 1. pol. 19. století na severní Moravě. Od původního jeřábu ptačího se kromě chuti pozná podle okrajů listů. Listy původního druhu jsou celokrajově zoubkované, u sladkoplodého dosahuje zoubkování jen do horní poloviny listu. Jedlé plody, kromě nenapodobitelné chuti, mají léčivé účinky, obsahují velké množství vitamínu C, a hlavně rutin, prospěšný při žilních chorobách. Pomáhají také snižovat hladinu cholesterolu v krvi. Z plodů se také získává surovina pro výrobu náhražkového sladidla Sorbit. Některé prameny uvádějí, že léčivé účinky mají i květy a listy jeřábu.

Příbuzným druhem jeřábu ptačího je oskeruše domácí (*Sorbus domestica* var. *pyriformis*). Tento teplomilný druh u nás roste pouze na jižní Moravě. Jeho plody jsou jedlé a mohou se z nich vyrábět džemy, marmelády nebo i destiláty. Dalším příbuzným, stojícím za zmínku, je aronie (správně temnoplodec černý - *Aronia melanocarpa*), zvaná někdy „černý jeřáb“. Je to keř dorůstající výšky kolem 2 m. Kveté bíle a jeho plody připomínají barvou borůvky. Plody jsou rovněž jedlé, obsahují vitamíny (C, P, skupiny B, karoten) a minerální látky.

František Bartoš

Ekofilosofie: Barvy krajiny

Krajinu můžeme chápat třeba jako z koláž různě velikých a různě barevných živých a neživých věcí. To co je pro nás jako pozorovatele nadměrně důležité je jistá vlastnost krajiny, a to je její barevnost. Barvy nejen působí na naši náladu, mohou ale i vyvolat emoce. Jistě všichni víme, že barvy v kombinaci se zdravým přírodním prostředím mohou i léčit.

Barevná duha na nebi v Budyni nad Ohří. (A. Kolářová, 12.)

Například zelená barva působí uklidňujícím dojmem. Proto i procházka lesem, nebo jen městským parkem, kde vnímáme zelené lístky stromů pohybující se větrem, působí jako hojivý balzám na naši špatnou náladu. Podle evangelia zelená barva je barvou všeho nového, co do našeho života vchází a také barvou naděje. Tato barva se také často spojuje s jarem a Velikonocemi, svátkem oslavujícím příchod nového života.

Možná právě proto v nás tato barva probouzí tvořivost a chuť přijmout změny v našem životě. Kombinace barev v krajině je mnohdy důležitý prvek pro potřebu v krajině přebývat, či jí považovat za krásnou. Šedivé panelové domy postrádající barvy jsou jednotvárné a vytváří tak nepodnětné městské prostředí. Proto se města snaží tento nedostatek odstranit, také v Mostě je již řada fasád domů vymalována barevnými ornamenty povzbuzující kladné pocity z města jako místa, kde obyvatelé žijí a tráví nejvíce svého času. Není divu, že v létě či na podzim hraje krajina všemi barvami, které aktivují naši přirozenou aktivitu, stejně jako ostatní živočichy naší planety. Proto nikdy neváhejme a vydejme se na procházky parkem, lesem a zahradou do barevného léta.

Alena Kolářová

Zelená a žlutá jsou typické barvy jarní krajiny. Krajinu pomáhají dotvářet i drobné sakrální památky, zde na okraji Hostína u Vojkovic. (zdroj F. Bartoš)

Trávník nebo louku?

Také máte strach, že vám na zahradě přeroste trávník? V posledních letech dorazila i do Čech móda sterilních vyumělkovaných trávníků. Přerostlá zaplevelená tráva je nepřijatelná, i veřejná zeleň je pod drobnohledem občanů, kteří si začnou stěžovat, jakmile by trávník o pár centimetrů povyrosl. Trávníkové šílenství k nám dorazilo ze západních zemí a z Ameriky. Strach z toho, že naše zahrada bude v očích sousedů méněcenná, nás nutí k tomu, abychom udržovali travní pažit co nejnížší a nejhustší, bez jediné plané rostlinky.

Musíme si pořídit sekačku, zásobovat ji drahým benzínem a trávit hodiny týdně sekáním trávy za doprovodu patřičného hluku a dýchání výfukových zplodin. K tomu dokoupit kypřiče, speciální hrábě, rozprašovače, závlahové systémy a podobně. Dále musíme náš zelený koberec dostatečně zalévat, hnojit a prolévat herbicidy a pesticidy k hubení nežádoucích rostlin a živočichů, jakoby slovo „trávník“ bylo odvozeno od slova „trávit“.

Ale stojí nám to vůbec za to?

Dokonalý trávník je jen společenská úchylka, módní záležitost, jeho majitelé ničí životní prostředí nám všem. Trávník je „zelená poušť“, neumožňuje život ani úkryt vůbec žádným živočichům. Ptáci, včely, motýli a další zvířata začínají mizet současně s tím, jak se zvětšují trávníkové plochy včetně „udržované“ městské zeleně. Stejně tak mizí mnohé kdysi běžné rostlinné druhy. Pro někoho plevel - plané rostliny, pro jiného vzácné léčivé byliny.

Představte si jaké by to bylo, mít místo uniformovaných

Travnatá plocha - ilustrační foto, zdroj: F. Bartoš

nudných zelených ploch kvetoucí voňavé louky plné poletujících motýlů a slunéček a dalších drobných živočichů. Stačí dvakrát do roka pokosit a louka se vám odmění nádhernou přehlídkou barevných květín. Příroda to s námi myslí dobře. Každá rostlina má nějaké léčivé účinky. Z trávy si léčivý čaj neuvaříte, když vám bude ouvej. Navíc můžete na louce pěstovat jedlé rostliny, jako jetel, podběl, krvavec, černohlávek, jitrocel, čekanku, sedmikrásku nebo pampelišku. Plané rostliny mají více minerálů a vitamínů než pěstovaná zelenina. Můžete je přidávat do salátů, polévek, omáček, pomazánek, vařit čajové směsi.

Z krásné louky budete mít radost i užitek. A navíc dobrý pocit, že neškodíte přírodě ani lidem. Chce to jen trochu odvahy, přestat usilovat o umělý trávník, nechat přírodě prostor, aby se sama předvedla v plné kráse. Pomoci jí můžeme poházením semínek lučních květín po trávníku.

Hodně úspěchů na cestě k harmonii s přírodou.

Jana Krátká

Z naší fotogalerie

Zdroj fotografií: ECK - F.Bartoš

Podělte se s námi o své myšlenky k fotografiím či o jiné zajímavé fotografie z města a okolí. Některé z nich pak uvidíte v dalších číslech našeho zpravodaje. Náměty a fotografie posílejte na e-mail: ekoporadna@eckralupy.cz.

Kolejiště Kralupského nádraží: nafta ani jiné ropné produkty do životního prostředí opravdu, ale opravdu nepatří.

Březnový návrat zimy květům zlatice neublížil.

Ačkoliv se to na první pohled nezdá, i rovinatá středočeská krajina může mít svůj půvab. Rozkvetlé vlčí máky na okraji žitného pole poblíž obce Vojkovice.

Vosí hnízda v blízkosti našich domovů

Náš pracovník přijal na zelené lince v současném období velmi aktuální dotaz. Týká se výskytu většího množství bodavého hmyzu. Vosy, včely a sršni člověka nejen obtěžují, ale mohou i ohrozit. Zejména některé skupiny (alergici, děti nebo starší lidé) mohou snášet bodnutí hmyzu velmi špatně a vyhledání lékařské pomoci se pro ně tak stává nutností.

Co když si vosy nebo sršni postaví hnízdo v naší blízkosti? Nejrozumnějším je zavolat hasiče, kteří pomocí speciální techniky vosy zlikvidují, nemáte-li v rodině alergika s lékařským potvrzením, budete muset výjezd zaplatit. Pro odvážnější je možnost hnízdo sebrat do pytle a odříznout. To lze pouze v případě, že je snadno přístupné. Musíme si počínat obratně a rychle, nejlépe pak v noci, kdy jsou obyvatelé hnízda uvnitř v klidu.

Sršní hnízda nedoporučujeme likvidovat vůbec nemáme-li jiné řešení, uděláme to rozhodně hned zkraje jejich založení. Hmyzu bude méně tak měsíc po založení. Pokud je hnízdo již rozvinuté je nevhodnější zavolat hasiče nebo jej nechat do zimy a po dostatečném promrznutí odstranit. Zesláblí sršni v hibernaci nejsou nebezpeční. Složitější je to se zatoulaným rojem. Ten v žádném případě neodstraňujeme vlastní pomocí. Přivolaáme hasiče nebo včelaře, který provede odchyt. Při likvidaci svépomocí se vystavujeme vysokému riziku útoku.

Vosí hnízdo

V Kralupech n. Vlt. se objevily nové sběrné kontejnery

Již jsme si zvykli, že vysloužilé větší domácí spotřebiče (lednice, pračky..) končí na místech k tomu určených. Ale menší elektrozařízení (mobilní telefony, přehrávače, fény, apod.) zatím většinou končí ve smíšeném odpadu, a v horším případě na černé skládce. Hlavním důvodem je zřejmě stále ještě nedostatečná informovanost. Tyto přístroje obsahují škodlivé látky, např. olovo, kadmium, rtuť, berylium, PVC a další. Ale zároveň jsou zdrojem cenných druhotných surovin. Například jeden mobilní telefon obsahuje drahé kovy, zejména zlato, v hodnotě asi 1 dolaru. Mobilní telefony jsou podle výzkumu společnosti Asekol, která se zabývá sběrem a recyklací drobných elektrospotřebičů, vůbec nejčastěji obnovovanými spotřebiči. Jen pro ilustraci, nový mobilní telefon si každý rok pořídí přibližně každý čtvrtý občan ČR. Důvodem pro výměnu mobilu leckdy není jeho nefunkčnost, ale technologický pokrok nebo estetické důvody.

V červenci letošního roku se Město Kralupy nad Vltavou zapojilo do projektu sběru menšího elektroodpadu do kontejnerů. Po městě je na části stanovišť kontejnerů separovaného sběru odpadu rozmístěno 10 červených sběrných nádob. Dvě z nich jsou přímo v centru Kralup, tři na kralupských sídlištích (na Zátíší, Hůrce a Cukrovaru vždy po jedné), další tři nádoby jsou v Lobečku a po jedné je v Lobči a Zeměchách. Co je možné do nich ukládat? Všechny vysloužilé elektrospotřebiče, které projdou vzhovacím otvorem. Tedy například: mobilní telefony, kalkulačky, walkmany a pod. hudební přehrávače, digitální fotoaparáty, videohry, elektrické hračky, drobné příslušenství k počítačům (myši, reproduktory), fény, kulmy, holící strojky. Další tři menší boxy na drobná elektrozařízení jsou k dispozici ve všech třech budovách městského úřadu. Odložené přístroje budou odváženy ke zpracování a vyzískání druhotných surovin. Uvádí se, že až 80% součástek lze zpětně využít.

Kromě sběrných nádob můžete elektrické spotřebiče odevzdat ještě ve sběrném dvoře Technických služeb města, který je otevřen denně od 9 do 17 hodin. Také přímo při nákupu spotřebiče má tzv. poslední prodejce ze zákona povinnost od kupujícího bezplatně odebrat formou "kus za kus" použitý spotřebič. Elektroodpad od Vás mohou převzít i opravy elektrospotřebičů.

Málokdo ví, že třídění nefunkčních elektrických spotřebičů není jen otázka

Co Ekologické centrum Kralupy nad Vltavou nabízí?

- Poradenskou činnost v oblasti životního prostředí
- Realizaci výukových programů zaměřených na environmentální výchovu a vzdělávání
- Monitoring znečištění ovzduší a informování o kvalitě ovzduší
- Půjčování knih, CD a videokazet s environmentální tematikou, prodej publikací
- Zpracování environmentálně osvětových tištěných i elektronických materiálů

KDE NÁS NAJDETE?

Přímo v centru Kralup nad Vltavou v 1. patře OD Máj

dobrovolného zapojení, ale přímo povinnost ze zákona. Platný zákon o odpadech každému ukládá povinnost třídít vysloužilá elektrozařízení a zajistit, aby skončila na místech k tomu určených. Jak je vidět, v Kralupech je k tomu nyní dostatek možností.

Podrobnou informaci o sběru elektrošrotu najdete na internetových stránkách Města Kralupy nad Vltavou (www.mestokralupy.cz).

František Bartoš

EKOLOGICKÉ CENTRUM KRALUPY NAD VLTAVOU

Veřejné informační středisko o životním prostředí

Zelený telefon:
800 100 584

Palackého nám. 1091
278 01 Kralupy nad Vltavou

Zřizovatel:
VÚHU a.s., Budovatelů 2830
434 37 Most

Tel/fax: 476 703 992
E-mail: ekoporadna@ekokralupy.cz

www.ekokralupy.cz
Rozsáhlá webová prezentace

